

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 ft 60 kr.
Félévre 1 " 30 "
Negyedévre 70 "
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITYAY NÁNDOR.

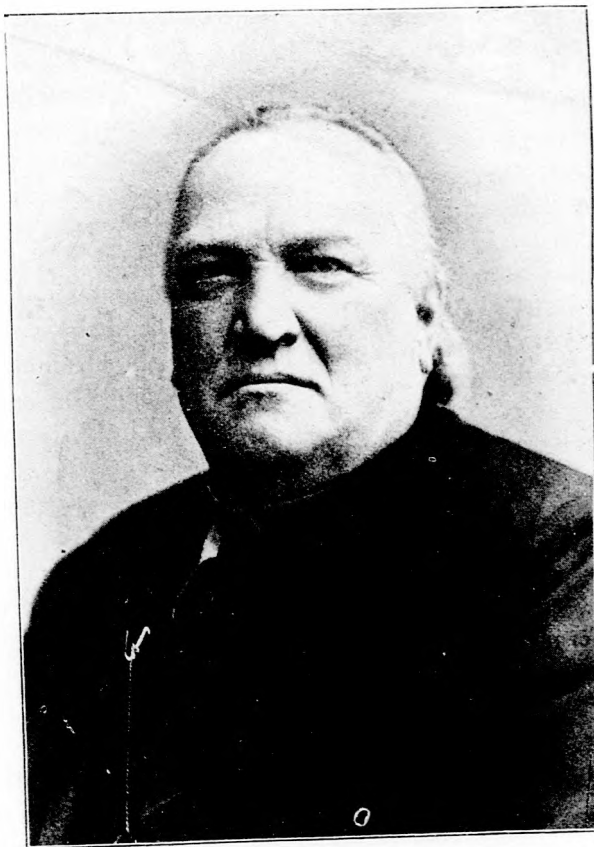
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Szász Domokos.

Az erdélyi református egyház a múlt héten elveszítette főpásztorát, Szász Domokos erdélyi református püspököt, a ki a múlt vasárnap délután halt meg Kolozsvárt 61 éves korában. Bár az elhunyt püspök politikai ténykedését s az egyháza vagyonával való gazdálkodási rendszerét nem helyeseltük, egyházfői működésének főbb eredményei előtt azonban a tisztelet és elismerés adóját kell lerakni az ellenségnek is az elhunyt ravatala előtt; Szász Domokos a mellett, hogy egyháza vagyonát tetemesen növelte, szívvel-lélekkel hivatásának élt, minden erejét arra fordította, hogy egyháznak erkölcsi és anyagi tőkét növelje s működését siker is koronázta, mert 14 évi püspöksége alatt 42 templomot avatott fel és 637 közművelődési intézményt alkotott. A politikai mozgalmakban tevékeny részt vett s a legutóbbi választáskor utasításokat küldött papságának, hogy csak kormánypárti jelölteket támogasson. E szerepléséből folyólag aztán sok kellemetlensége volt az elhunytnak. A legnagyobb zaj és fölháborodás azonban akkor keletkezett ellene, mikor nyilvánvalóvá lett, hogy az elhunyt az egyház vagyonával a börzén játszott. Szász azzal védte magát a támadások ellen, hogy ez uton is tete-

mesen növelte az egyház vagyonát. Főczélját az elhunyt püspök minden ellenségeskedés mellett is elérte: fölállította a református theologiai fakultást Kolozsvárott, miután siker nélkül küzdött a nagyenyedi főiskolának Kolozsvárra való áthelyezéseért. Az elhunyt püspök életrajzi adatai a következők:

Szász Domokos Nagyenyeden, 1838 május 24-én született. Atyja, néhai idősebb Szász Károly, a nagytudományú író és tanár, akadémiai rendes tag, 1848—49-ben kultuszminiszteri államtitkár volt. Szász Domokos 1851-ben lépett be a marosvásárhelyi ref. főiskolába, a hol 1853-ban tette le az érettségi vizsgálatot. Papi szigorlatot 1859-ben tett a kolozsvári papnevelőben. Még ez évben kolozsvári lelkész lett s egyháza engedelmével hosszabb külföldi tanulmányutrament. Hazájába 1861-ben tért vissza s megkezdte rendes papi hivatását. 1872-ben kezdte meg a kolozsvári theologiai fakultás előkészítő mun-

Szász Domokos.

kálatait. A nemes czélra már ekkor tekintélyes összeget gyűjtött. 1878-ban az egyházkerületi közgyűlés főjegyzővé választotta. 1881-ben zsinati képviselő lett. Az utóbbi három évben püspöki állása révén tagja volt a főrendiháznak is, melynek üléseit szorgalmasan látogatta.

Béke-alkudozások.

Az ellenzék fényes győzelme után a kormány megegyeszer felvette a harczot. Belement a törvényen kívüli kormányzásba, avval a remény-nyel, hogy erőszakkal és furfanggal majd csak kivághatja magát ebből a zavaros helyzetből is, mert pártjával majd megszavaztatja a hiányzó törvényeket. Az újévtől folyó országgyűlési tárgyalások azonban végképpen meggyőzték arról, hogy az egyesült ellenzékkel nem bír. Leszaladt tehát Bánffy Dezső, Lukács László meg Fejérváry Géza miniszter társaival együtt Bécsbe s előterjesztést tettek Ő felségének az állapotok felől. Mit mondott a király magyar minisztereinek, azt még nem tudni. Csak annyit tudunk, hogy Bánffy rögtön a bécsi útja után megkezdte a béke-alkudozásokat. Két nap óta tárgyal már a kormánypárt az ellenzék vezéreivel: Kossuthal, Apponyival, Horánszkyval, Molnárral. Különösen a szabadelvű pártból kilépett képviselőket veszik körül. Hatalmas közvetítői a kormány békeajánlatának: Szilágyi Dezső, meg Széll Kálmán.

A pártok fő emberei már ismerik a kormány békeajánlatát; közölni fogják ezeket táboraikkal s csak azután határoznak, folytassák-e a harczot vagy megkössék-e a békét. Annyi azonban már a nyilvánossághoz is kiszivárgott, hogy a kormánynak az a főfeltétele, hogy az ellenzék a kiegyezési törvényjavaslatokat keresztül bocsássa; Bánffy maga is kész a lemondásra, csak-hogy a kiegyezés keresztül menjen.

Az ellenzék viszont szóba sem áll a kormánypárttal mindaddig, míg Bánffy nem megy s míg Tiszáékát el nem távolítják a hatalom mellől. Ezek után első követelésük az, hogy a választási törvényeket módosítsák.

Mi nem vagyunk a czéltalan parlamenti harcznak barátjai. Az országgyűlés tagjainak nem az a feladata, hogy egymást marják, hanem az, hogy egyesüljenek az okos és hasznos törvények alkotásában. Ám ebben az esetben célja volt az ellenzék küzdelmének. Meg kellett törnie egy 30 esztendősi párturalmat, a mely szülőanyja volt erkölcstelenségeknek és törvénytelen-ségeknek. A hatalom meg van törve: ime a büszke, a makacs Bánffy békét kér. De jól meg kell nézni a kinyújtott jobbot, mielőtt belecsapnánk: mi van bele írva. A macska akkor a legveszedelmesebb, mikor meghunyászkodást mutat.

Az ellenzék okos belátásától függ most, hogy a kivívott győzelmet hasznosítsa. Apponyiék és Kossuthék tudják már, hogy kivel van dolguk. Abban a békeszerződésben, a melyet ők alá fognak írni, megnyugodhatunk. S hiszszük, hogy az a szerződés a kormány párturalmának meg-törését fogja tartalmazni.

Bánffy már haldoklik, a szabadelvű rendszer egy hatalmas oszlopa töredezőben. Ki hitte volna röviddel ezelőtt, hogy ez az oszlop ledől s lám, most már saját hivei is bucsuztatják. Mert minden sulyát a visszaéléseknek megbirta, de az alkotmány ellen intézett merénylet bűnének terhe alatt le kellett roskadnia. Szívünkben részvét és szánalom nélkül kondíjtjuk meg feje fölött a politikai halottak lélekharangját.

Mit mondott a király?

Hogy Bánffy Dezső Bécsből mint miniszterelnök érkezett vissza, hivei nagyban hirdetik, hogy lám, mennyire bírja Ő felségének a bizalmát, törvényen kívüli állapotot csinált s mégsem bukott meg. Vajjon csakugyan bírja-e Bánffy a király bizalmát?

Mit is mondott a király? Azt-e, hogy: jól van kedves Bánffy, csak folytassa tovább a törvénytelen kormányzást, nagyon meg vagyok elégedve! Ugy-e nem ezt mondta, mert ha ezt mondta volna, akkor Bánffy folytatná a megkezdett utat.

A király ellenben így szólt: Kedves Bánffy, azon az uton, a melyen maga megindult, nem haladhat tovább. Menjen szépen haza, béküljön ki az ellenzékkel s térjen a törvényesség, az alkotmányosság útjára. Ezt mondotta a király, mert Bánffy hazatérve, szélteben megindította a békealkudozásokat, sőt az sem titok, hogy még ő is hajlandó a lemondásra, csak hogy az ellenzék a békének megnyerje.

Hát most mit jelentenek a király szavai? Ha egy államférfiut figyelmeztetnek arra, hogy az általa követett irány tarthatatlan: ugy-e ez nem bizalom? Ha utasítják, hogy engedjen politikai ellenfeleinek: ugy-e ez sem bizalom? Egy uralkodó politikai rendszer vezetőjétől, ha csak egy csep igaza van is, nem kívánná a király, hogy adja be a derekát egy kisebbség előtt. Viszont, ha a kisebbségnek nem volna nagy igaza, szóba sem állanának vele, mint a hogy eddig nem állottak. A királynak csak ennyit kellett volna mondania: Kedves Bánffy, csak előre. S Bánffy, a ki a cipője sarka alá szoritotta már a magyar alkotmányt, értett volna hozzá, hogyan kell előre menni.

De Ő felsége azt mondta: Kedves Bánffy, rendezzen egy kis hátravonulást.

Tehát kedves Bánffy ur, sziveskedjék ön hiveivel együtt eltűnni a föld színéről. Most már nemcsak a nemzet követeli ezt öntől... A király mondta!

Mi lesz a kiegyezéssel?

Tudjuk, hogy tulajdonképpen az Ausztriával kötendő kiegyezés miatt kezdődött meg a harcz a kormány meg az ellenzék között. Mikor lejárt a törvényes terminus anélkül, hogy Ausztria megkötötte volna velünk az alkut, az ellenzék azt követelte, hogy most már tessék a törvény rendelkezésének

megfelelőleg az önálló magyar vámterületet létesíteni. A kormány azonban határozott válasz helyett kertelt. Megígérte az osztráknak, hogy a kiegyezést megkötí vele, itthon meg össze-vissza hazudozott, igazi szándékát az országgyűléssel nem közölte. Arra várt Bánffy, hogy Ausztriában rendet csináljanak s akkor majd megkössék a kiegyezést. Mikor az osztráknak újra megadott terminus ismét közeledett s Bánffy még mindig nem nyilatkozott szándékai felől, az ellenzék szövetkezett, hogy semmiféle törvényjavaslatot nem engednek keresztül menni az országgyűlésen, nem adnak a kormánynak költségvetést sem s eként megbuktatják. A terv — a mint látjuk — fényesen sikerült.

A kormány most már engedni kénytelen és csakugyan, béke fejében hajlandó teljesíteni az ellenzéknek néhány régen sürgetett, fontos óhaját, csak azt az egyet köti ki, hogy az ellenzék pedig ne akadályozza meg a kiegyezési javaslatok törvényerőre emelkedését. Az a kérdés merül fel, vajjon az ellenzék nem jut-e ellenkezésbe önmagával, ha a kiegyezés ellen megindított harezot most már feladja?

Bátran azt felelhetjük, hogy *nem*. Mert az igaz ugyan, hogy az ellenzéknek most is az a meggyőződése, hogy törvény szerint a már lejárt kiegyezést nem szabad megújítani, hogy a törvény is megköveteli a gazdasági különválást. Ez a meggyőződés nem változott. Am meg kell gondolni, ha az ellenzék most a harezot feladja, megkapja a tiszta választási törvényeket, azt a biztosítékot, melylyel a választásokon a hivatalos erőszakot s a vesztegetést legalább csökkenteni lehet. Ha pedig a választások tisztábbá lesznek, akkor remény van rá, hogy a képviselőházba olyan férfiak kerülnek, a kik a népi igazi érdekeinek védelmezői és nem a hatalom zsoldosai. Ilyen képviselőknek pedig módjuk lesz a létező rossz törvényeket jóra változtatni.

Most az ellenzék megtörte a kormánypártot. A győzelem pillanatait ki kell használni. S ha csakugyan megszerezheti azt a vívmányt, hogy tiszta választási törvényeket kap, akkor bátran utat engedhet a kiegyezés megkötésének. Hisz ez ugy is csak átmeneti állapot lesz. Mert az új választásokon meg alakul az az országgyűlés, a mely a nemzet igazi akaratát fogja törvénybe iktatni.

Országgyűlés.

Mult héten a képviselőházban folytatták az ostromot a kormány ellen. A törvényen kívüli állapot igen jó alkalmat nyújtana az obstrukciónak, mert van miről beszélni s az ellenzék szónokai joggal és okkal szólhatnak a párturalom átkos következményeiről. De az ellenzék most már szónoklatokkal sem fárasztja magát. Tudja, hogy ez ugyis falra hányt borsó volna. Az obstrukciónak sokkal egyszerűbb módját vette elő. Minduntalan apró módosításokat nyújt be hol egyik, hol másik és a ház-

szabályoknál fogva joguk van megkövetelni, hogy a benyújtott javaslatok felett névszerint szavazzák meg a képviselőházat. Ez a névszerint való szavazás pedig borzasztó időrablással jár, mert egy napon legfeljebb 3—4 szavazást ejthetnek meg. A kormánypártnak persze muszáj szavazni, nehogy valamely indítványnál az ellenzék jusson többségre, vagy pedig százon alul üssön ki a beadott szavazatok száma, a mely esetben a szavazást meg kell ismételni.

A Ház üléseiről tehát röviden ezt az értesítést adhatnánk: az ellenzék indítványoz, a kormánypárt szavazz.

A január negyediki ülésen sok minden történt, csak a napirendhez nem jutottak el. Volt az ülés elején jegyzőkönyvi vita és arra két névszerinti szavazás. Ezt követte a napirend előtt két felszólalás a törvényen kívüli állapotra vonatkozó kormányrendeletek dolgában. Az első felszólaló **Hódossy Imre** volt. Rettenetesen sujtó beszédet mondott. A kétszerkettő igazságának hatásával olvasta rá a kormányra, hogy az *alaptörvények világosan tiltják még az önként följárlott adók szedését is és az ujonczozást*, ha az országgyűlés meg nem szavazta s ráolvasta az önkéntes adófizetőkre, hogy ősünk törvényben hitszegésnek, az emberség elvesztésének minősítették az ilyen adófizetést. **Kossuth** Ferencz ugyanezen a nyomon beszélt s hirdette nagy tetszéssel fogadott beszédében, hogy a növekvő erőszak növekvő ellentállásra sarkalta a függetlenségi pártot, a mely *mindaddig nem szünteti meg a harezot, a míg a többség vissza nem tér a törvény keretei közé*, mert ha az erőszak előtt leszerelne, ez azt jelentené, hogy eddigi ellenállása nem volt őszinte. Ime, ez a nyilatkozat lehetetlenné teszi a függetlenségi párt békére hajlását a kormány távozása előtt.

Január 5-ikén az ellenzék elszántan bizonyította azt az elhatározását, hogy a törvénytelen kormányzás alatt lélekezethez jutni sem engedi a kormányt. A jegyzőkönyv hitelesítéséhez nem kevesebb mint tizenkét névszerinti szavazást erőszakoltak ki. És ez így fog folyni mindaddig, a míg Bánffy jogtipró kormánya ül a nemzet nyakán.

Alighogy felolvasta *Perczel* Béni a mult napi ülés jegyzőkönyvét, sorba emelkedtek fel a baloldal szónokai módosítványaikkal. A nemzeti párt nyitotta meg a sort *Hock* Jánossal és *Ivánka* Oszkárral. Ezután egész halmazát hozták ajánlatba a különféle módosításoknak. Nem kevesebb mint 12 módosítási javaslat került sorra s valamennyire szavazni kellett, mert ezt joga volt az ellenzéknek megkövetelni.

Ilyenformán a január 7-iki ülés is teljesen szavazással telt el. Szavazással kezdték és végezték. Unalmas, szintelen volt az ülés, a hamisítatlan obstrukció képe. Órahosszat, félnaphosszat egyebet sem hallott az ember névsorolvasásnál, melyet néha egy szavazó képviselő közbekiáltása szakított meg. A padok üresek voltak, csak az előadói szék körül

áldogált egy csoport képviselő, arra várakozva, hogy rája kerüljön a sor.

A január 10 és 11-iki ülések szintén névszerinti szavazásokkal teltek el. A kormánypárt valóságos szavazógéppé alakult már át, no de így legalább elemében van. És ez így fog tartani mindaddig, míg Bánffy le nem mond. A kormánypárt érzi is tehetlenségét s esze-ágában sincs többé, hogy az országgyűlésen keresztül vigyen valamely törvényjavaslatot. E helyett megkezdte az ellenzékkel a békealkudozásokat, a melyek felől más helyen számolunk be.

Pestmegye a törvénytelenység ellen.

Az ország első vármegyéje, — a mint Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyét méltán nevezik — e hó 9-iki törvényhatósági közgyűlésén ismét megmutatta, hogy az alkotmányos érzület nem halt ki kebeléből s követendő példát adott arra, hogy mint kell állást foglalni az ország alkotmánya ellen mérnylő, törvényenkivüli kormány erőszakossága, jogtiprása ellen. Ez a vezérvármegye foglalkozva a törvényenkivüli állapottal, tüntető, lelkes helyesléssel vette tudomásul alispánjának azon hazafias kijelentését, hogy az alkotmányos alapot elhagyott kormánynak az adóbehajtásra és ujjonozásra vonatkozó rendeleteit, — ha ezek kiadatnának — nem hajlja végre. Helyeslőleg vette azonban a törvényhatóság tudomásul az alispánnak azt az előterjesztését is, hogy a törvényenkivüli kormányzás alatt a községekre, valamint a vármegye saját céljaira kivetett pótdadókat behajthatják. A községi pótdadókhöz semmi köze a törvényenkivüli állapotnak.

Magyarország többi vármegyéje, minden főispáni nyomás minden erőszak dacára kell, hogy e tekintetben kövesse Pest vármegye példáját, annál is inkább, mert fel nem tételezhető az, hogy akadhatna az országban csak egy törvényhatóság is, mely segítséget nyujtana arra, hogy ez a kormány tovább folytassa alkotmány sértő, törvényenkivüli zsebrákuralmát.

Egy beszámoló.

Tóth József függetlenségi és 48-as párti képviselő vasárnap tartotta meg beszámoló-beszédet kerülete székhelyén, Mezőtúron, hova ez alkalommal több képviselőtársa is elkísérte. A fogadtatás ez alkalommal hatalmas tüntetés jele volt a törvényenkivüli Bánffy-kormány ellen.

Az összegyűlt több ezer főre menő választók előtt Tóth János beszámolójában részletesen ismertette a mai politikai helyzetet, annak előzményeit, indokait. A végzet isteni hatalmát látja abban, hogy hazánk politikai élete ide érlelődött, hol a végleszámolás ideje kezdődik a mai kormányzati rendszerrel, melynek megtörni, melynek bukni kell, különben a nemzet anyagi erejében és erkölcsiében vég-

leg megsemmisült. Az ellenzék küzdelme, önvédelmi harc a nemzet jogaiért, törvényeiért, alkotmányáért, szabadságáért. Az ellenzék nem adhatja fel a harcot mindaddig, míg nem biztosítja a nemzetnek azt, hogy Magyarországon a jog uralkodik az önkény és erőszak felett.

Nagy hatása volt a beszámolóknak a népre, számtalanszor zugott fel a több ezer embernek bosszúja és esküje a mai kormányzat ellen.

Vidéki szövetkezetek új jövedelmi forrása. Igen életre való dologra hívjuk fel a vidéki szövetkezetek figyelmét. Ugyanis majdnem minden kis szövetkezetnek számos olyan tagja van, akik baromfitenyésztéssel foglalkoznak, akiknél tehát eladó baromfi tojás is akad. Jól tudjuk, hogy a tojásokat vidékenként ügynökök szedik össze potom árban, ezek javarészt Bécsbe küldik az összegyűjtött árut s ott nyereszkeskednek vele a nagykereskedők. Tíz millió forint évi tojás kivitelünk értéke, de ebből a kereskedelemből nem a kisgazda lát hasznot, hanem az osztrák nagykereskedő. A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete (Budapest, Központi vásárcsarnok) most azt akarja, hogy a tojás kereskedelemből is a kistermelő lássa a hasznot. Evégből felkérte a vidéki szövetkezeteket, gyűjtsék össze tagjaiktól az eladó tojásokat s küldjék fel hozzá, ő majd jó áron értékesíteni fogja. Hogy pedig a dolog könnyen meginduljon, a központi szövetkezet szállító ládákat is ingyen ad, megadja a szükséges bővebb utmutatásokat is, csak kérni kell.

Nem kell kicsinyelni azt a hasznot, amely a tojás okszerű értékesítéséből származhatik. Sok fillér forintokká nő. Melegen felhívjuk az érdeklődőket, legyenek rajta, hogy az általuk ismert szövetkezetek a tojásáru értékesítésével is foglalkozzanak, mert ez uton is könnyű szerrel nem megvetendő nyereséghez juthatnák. Aki pedig érdeklődik a dolog iránt, az forduljon a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetéhez.

Külföld.

Angol-francia viszálykodás. A méltatlankodás egész vihara zudult a múlt héten az angol sajtóból Franciaország felé, azon helytelen és szerződésellenes bánásmód miatt, melylyel a francia kormány Madagaskár szigetén csakis francia lobogó alatt álló hajóknak engedik meg a kereskedést, holott a két állam közt érvényben levő vám- és kereskedelmi szerződés értelmében egyaránt üzhetik a partvidéki kereskedelmet angolok és francziák. Az angol kormány már több ízben felszólalt a szerződés ségése miatt s most az angol miniszterelnök a kibocsátott kékkönyvben leleplezi a francziák szerződés ségő magatartását és szigoruan követeli, hogy a szerződésnek érvényt szerezzen Franciaország. Mindez annak a jelölül tekinthető, hogy az angolok és francziák közt fenálló barátságos viszony mindegyre lazul és eljön az ideje annak, hogy a kenyértörésre kerül a dolog a két hatalmas állam között.

MI UJSÁG?

A kinek

december 31-én lejárt az előfizetése,

kérjük ujtsa meg mielőbb, mert különben zavarok állanak be a „Független Ujság“ küldésénél.

Előfizetési ár:

Egész évre 2 frt 60 kr., félévre 1 frt 30 kr.

Azon t. előfizetőinknek, a kik előfizetésüket meg nem újították, több lapot már nem küldünk.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Emlékeztető az 1848 49 iki napokra. 1849 január 8. Nagy-Enyedet, Erdély egyik legvirágzóbb városát az oláhság Axente vezetése alatt felgyújtja, kirabolja s a lakosság nagy részét leöldösi.

1849 január 9. A nemzetgyűlés első ülése Debreczenben Palóczy László korelnöksége alatt.

1849 január 10. Gál Miklós ezredes, az aradi ostromló sereg vezére, a várat lövetni kezdi s 48 óra hosszáig folytatja.

1849 január 11. Ipolyságh mellett Görgei utóhada és Csorich osztrák tábornok csapatai közt kisebb ütközet.

1849 január 12. Windischgrätz „a magyar lázadó vezérek parancsnoksága alatt álló es. k. csapatokhoz“ kiáltványt intéz, s felhívja őket, hogy „a forradalmi pártot“ azonnal hagyják oda.

1849 január 13. A képviselőházban jelentés tételik a Windischgrätz herezeghez küldött békekötéség sikertelen eljárásáról. Az országgyűlés, Kossuth felszólalására elhatározza, hogy ily körülmények közt a magyar nemzet az utolsó esőpp vérig küzdeni fog megtámadott szabadságáért és függetlenségéért.

Görgei főhadiszállását Selmecz-Bányára teszi.

A császári sereg megszállja Szolnokot s a magyar kormány által otthagyt nagymennyiségű készleteket zsákmányul ejti.

1849 január 14. A tordamegyei Jára községét az oláhok kirabolják és felgyújtják.

Lövés a templomban. Foktő községében nagy riadalmat okozott ujév napján a r. kath. templomban egy véletlenül elsült pisztoly durranása. Amint ugyanis az istentisztelet végeztével a nép kifelé tö-

dult, egy 14 éves gyerkőcz kezében egy töltött pisztoly ravasza, melyet csak a templom előtt akart elsütöni, lecsattant, s a golyó Herezinger József asztalos segéd czombjába furódott, ki ijedten jajdult fel. Az égő fojtástól ruhája is tüzet fogott s a templomi gyülekezetnek kellett eloltania. A gyerkőcz ellen vizsgálatot indítottak.

A vasuti ör szerencsétlensége. A szerencsétlenségek tömérdek nemében szinte páratlanul áll az a megrendítő eset, a mi a szegény hegyes-feketehegyi állomás vasuti örének életébe került. Az ör ugyanis a sinek mellett állva szabályszerűen várta a vörös táblával az érkező vonatot. Mikor a vonat berobogott, egy a közelben legelésző csikó úgy hátba rugta a szegény embert, hogy az a sinekre bukott és a vonat agyongázolta. Iszonyuan összeroncsolva szedték fel holttestét.

Károlyi Ferencz gróf öngyilkossága. Londonból jelentik, hogy Károlyi Ferencz grófot, a londoni osztrák-magyar nagykövetség attaséját, a minap a lakásában, halántékán lösebbel, holtan találták meg. Kétségtelen, hogy a gróf öngyilkos lett. A szobaleány csak tompa zuhanást hallott, mire a komornyik bement a fiatal gróf szobájába, hogy megnézzé, mi történt, de urát akkor már halva találta. Károlyi Ferencz még csak huszonnégy éves volt. Budapesten végezte el a jogot. A ki csak ismerte, nagyon szerette a kedves, szives modoru fiatal grófot. Eleinte tévesen azt hitték, hogy Károlyi gróf szerelmi bánat miatt lőtte agyon magát, mert a holttest közelében levő asztalkán egy női arczkép is volt, de kitűnt, hogy ez egy rokona arczképe, mely más arczképekkel együtt mindig ott szokott lenni. A gróf öngyilkosságának oka gyógyíthatlan tüdőbaja volt. Utóbbi időben többször mondta környezetének, hogy az ő élete már vége felé jár, de öngyilkossági szándékát senki sem sejtette. Tegnap este a szokottnál korábban tért haza és komornyikja kérdésére, hogy az estebédhez nem akar-e még átöltözködni nemmel felelt. Később pár levelet adott át a komornyiknak, hogy vigye a postára. Ezek bucsulevelei voltak. Mire a komornyik visszatért, urát már halva találta.

Életmentő lelkész. Miskolczról írja tudósítónk, hogy a minapi esőzések következtében Lueska mellett a Szárpatak megáradt s két gyermeket elsodort. Épp akkor ment arra kocsin Nagy Imre boezkői lelkész s a kétségbeesett kiáltásokra kocsijáról leugorván, a két gyermeket a vizbefulástól szerencsésen megmentette. A derék papnak egy kis meghülésen kívül egyéb baja nem történt, a gyermekek azonban lázban, nagy betegen fekszenek.

Szürszabó, magyar szabó. Nagy a háborúság Nagyváradon a szabók között. Az ugynevezett magyar szabók hadat üzentek a szürszabóknak. A háborúság onnan indult ki, hogy az egyik szürszabó pompás magyar ruhákat szabott, s ezzel lepipálta az összes magyar szabókat, akik monopóliumuknak tartják az egész ruhák készítését, s úgy vélekednek,

hogy a szürszabók csak szürt csinálhatnak. Nosza, hamar a törvény elé vitték a dolgot; szegény szürszabó el is vesztette a pörét. Föllebbezett a városi hatósághoz, ez is elítélte; innen is appellált, a kereskedelemügyi miniszterhez. A miniszter most az Országos Iparegyesület véleményét kéri ki abban az ügyben, hogy mi különbség szürszabó és magyar szabó közt, s hogy el kell-e tiltani a szürszabókat a magyar ruhák készítésétől. Akkor aztán vége lesz a szabóháboruságnak Biharországban . . .

Az ágybafekvés. mint orvosság. Még pedig mint az idegesség legujabb orvossága. Párisi orvosok ajánlják, elsőnek Manqui doktor, egy tébolyda főorvosa használta. Vannak már legendák is, amelyek az új kura csodás gyógyhatásához fűződnek. Beszélnek egy francia tábornokról, akit az izgalmas Dreyfuspör annyira megviselt, hogy valósággal üldözési mániába esett. Orvosai tanácsára ágyba feküdt, s négy hétig föl se kelt; azt mondják, hogy meg is gyógyult. Naponta — mint mondja — tizennégy órát aludt, s ez erősítette meg annyira szervezetét. Az új gyógy mód — mivel igen kényelmes — nagyon divatos lett mostanság Párisban. A beteg szivarozhatik, írhat, olvashat, csak az ágyban maradjon. Különösen az ideges asszonyok vannak vele nagyra, egyre másra használják s barátnőiket is ágyban fogadják. Valóságos ágy-estélyeket tartanak, amelyen a háziasszony külön e célre készült öltözetben, de ágyban fogadja vendégeit. Szép kis látvány lehet!

Honvéd-ünnep Aradon. Mint lapunkat értesítik, az aradi Kölesy-egylet ünneprendező bizottsága elhatározta, hogy február 8-ikán nagy ünnepélyt rendez. Ekkor lesz ugyanis ötven esztendeje annak, hogy a honvédek Aradot megmentették a rácokkal egyesült osztrákoktól. Az elesett honvédek lelkiüdvéért requiemet mondatnak s az istentisztelet után megáldatják a 29-ik zászlóalj és a Lehel-huszárok ma is meglevő zászlaját. Ugyanekkor kiállítás is rendeznek aradi vonatkozású negyvennyolczas ereklyékből. Az ünnepély a színházban diszeloádással ér véget.

Az apa és leánya. Dublinból hallatlan családi drámáról adnak hírt. Egy könyvelőnek tizenöt esztendőös leánya az édes apja tudta nélkül szerelmi viszonyt folytatott egy káplárral. A könyvelő amikor ezt megtudta, a legszigorubban megtiltotta leányának, hogy kedvesével találkozzék, de ez a fiatal korához mérten különösen önálló leányzó rá sem hederített a tilalomra. Ez végtelenül felháborította az apát, aki egy este keményen megdorgálta makacs gyermekét. Szó szót ért, s az apát annyira elfogta a düh, hogy revolvert rántott elő a zsebéből. Alig pillantotta meg a leány a fegyvert, lekapott a falról egy puskát és így kiáltott:

— O, hát fegyverre kerül a dolog, akkor én is itt vagyok.

A két fegyver csaknem egy pillanatban sült el s apa és leánya könnyen megsebesült. Ez a rette-

netes cselekedet azonban nem terítette őket észre, nem fordultak vissza arról a borzalmas utról, amelyre a szenvedélyük ragadta őket. A könyvelő kikergette a leányt az éjszakába. Most mind a ketten gyilkosság kísérlete miatt kerülnek a bíróság elé.

Titokzatos gyilkosságról értesít debreczeni levelezőnk. Hajdu-Böszörményben özv. H. Molnár Mihályné Demeter Anna hetvenéves öregasszonyt kedden délben meggyilkolva találták lakásán. Molnár Mihályné harminczhat év óta élt özvegységben s lehetet vagy öt-hatszáz forint megtakarított pénze. Az öregasszony özvegységi ideje alatt mindig csak egyedül élt lakásán, elzárkózott az emberektől s szigorú takarékos életet élt. Hétfőn este is hazament s beszárkózott szobájába. A szorgalmas asszonyt másnap sem látták szomszédjai lakásából kijönni. Ez gyanút keltett s déli órákban betörték lakása ajtaját. Rémülve látták a szomszédok, hogy az asszony ott fekszik a szoba földjén — holtan. A mint a birói s rendőri vizsgálat megállapította, a gyilkos erős ütést mért az asszony fejére s azután összeszedve mindent, váltókat, kötelezvényeket és pénzt — eltávozott.

Egy fiatal asszony öngyilkossági kísérlete. Egy fiatal szép úri asszony akarta magát eldobni az életet a minap. Fővárosi lakásának harmademeleti ablakából, a ház előtt elterülő kis kertbe vetette magát s onnan összetört tagokkal, vértől borítva, eszméletlenül vitték vissza a lakásba, a honnan leugrott. Az esett részletei a következők:

Elegánsan berendezett négy szobából álló lakásban boldogan élt Polgár Jenő dr. fiatal fővárosi ügyvéd huszonegy éves feleségével, született Tannenbaum Rózával, akit azelőtt egy évvel vett feleségül s egyéves kis fiával. A fiatalok boldogságát tetézte, hogy pár hónapja megszületett a második gyermek, egy szép szőke leányka, a ki most is polyásbaba. A fiatal pár nyíl házat vitt, sok vendégnép fordult meg náluk, szóval minden gond nélkül éltek s annál érthetlenebb a minap reggel történt szerencsétlenség. Polgár dr. még ágyban volt, a mikor fiatal felesége reggeli ruhát öltött magára, posztócipőt s kiment a konyhába a szakácsnőhöz, hogy rendelkezék, mialatt a szobaleány az Aréna-utra néző szalon takarításával foglalatzkodott s többek közt az ablakot is törülgette. E közben a fiatal asszony hirtelen az ablakkeretre lépett. A szobaleány ekkor távozott a szobából s mire visszatért, urnőjét nem találta. E közben az első emelet egyik lakásában volt Szabó házmester kis fia s látott valamit felülről leesni, azt hívén valami pokrócz. Lesietett a földszintre s akkor látta, hogy az egy női test, arcczal a földre borulva, fejéből vérezve. Rögtön atyjáért szaladt s ez tudta meg a szomorú esetet, hogy Polgárné fekszik a kert közepén. Rögtön értesítették a szomorú esetről a férjét, ki örülteként rohant a földszintre, a hova nem-sokára a mentők is megérkeztek s a szerencsétlen asszonykát visszavitték a lakásba, a hol rettentő sebeit bekötötték. Elettörtött keze, lába, agyrázkodást s valószínűleg koponyatörést is szenvedett, úgy, hogy alig marad életben.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Olesó és eredményes termelés eszközei.

A mai nyomasztó mezőgazdasági viszonyok között az olesó termelés biztosíthatja csak az eredményt, miért is azon tényezőket, melyek azt lehetővé teszik, a gazdának ismernie kell, ha boldogulni akar. Az olesó és eredményes termelés czéljából a következőket kell figyelembe venni:

1. Csak oly növényeket termeljünk, melyek a vidéknek megfelelnek, ugyszinte az adott talajviszonyok között biztos termést adnak.

2. Különös gondozásban kell részesíteni azon terményeket, melyek aránylag nagy értéket képviselnek, mint például: a jó sörárpa, a finom főzelék, borsó és burgonyaféleségek stb., de természetesen csak oly mértékben, a minőben az adott éghajlat, talaj és fogyasztási viszonyok megengedik.

3. A gyümölcs- és zöldségtermelésre alkalmas földek kihasználása, gyógynövények termelése, melyek közül egyesek oly talajokban is sikerülnek, a hol más növények nem tenyésznek.

4. *Kizárólag a legjobb vetőmag alkalmazása, a legtermékenyebb fajták kiválasztása és a mag gondos osztályozása és tisztogatása.*

5. A közbeszurt termelés alkalmazása, hogy a főtermény mellett az elő-, köztes- és az utóterményekkel takarmányt állítsunk elő a gazdaság részére a nélkül, hogy a gabonatermelést csökkentenénk.

6. A talaj és a gazdasági viszonyoknak megfelelő vetésforgó.

7. A talaj légenyirtalmának szaporítása, hűvelyes vetemények termelése és zöldtrágyás által.

8. Az okszerű talajművelés.

9. Alkalmas, gyakorlati gépek és eszközök alkalmazása. Kihhasználása a szél és víz erejének, mint hajtóerőnek. E tekintetben sokkal több történhetnék, ha a gazdák nem lennének kénytelenek igen is takarékoskodni.

10. A rétek gondos ápolása és trágyázása. Nemcsak borona és rétgyaluval való megmunkálással, hanem a kellő időben történő öntözés, komposzt és ásványi trágyákkal való trágyázás is szükséges leendő; nevezetesen a Thomassalak, szuperfoszfát és a kainit alkalmazandók.

11. A káros növények és állatok elleni erélyes védekezés.

12. A gazdasági munkák helyes beosztása és kellő időben való végzése.

13. Elővigyázat a magvak, a vásárlandó takarmányok, trágyaanyagok és egyéb szükségletek bevásárlásánál.

14. Kizárólagosan oly állatállománynak fentartása, mely a legjövédelmezőbb.

15. Az állatok okszerű takarmányozása, a kellő mennyiség és tápérték mellett.

16. Az istállótrágya gondos gyűjtése és kezelése, a talaj oly módon való trágyázása, hogy annak a legmagasabb termések előállítására szükséges növényi tápanyagokat megadjuk.

E tényezők kellő módon és időben való szemeltartása mellett, termelésünket olesóbbá tehetjük és ezen alapon gazdaságunk jövédelmezőségét emelhetjük, a mi a jelen viszonyok között a gazda létérdeke. (+)

A csinkvantinó tengeriről.

Azon közmondást, hogy „a jó pap holtig tanul“ talán senkire sem alkalmazhatjuk annyira, mint a gazdára, ki a mindennapi kenyerét a szabad természetben keresi és szerzi meg.

Ezen elvből kiindulva, nem vélek felesleges munkát teljesíteni akkor, midőn alábbiakban tudomásul hozom gazdatársaimnak ama tapasztalatokat, melyet felvidéki gazdaságomban a tengeri termelése körül szereztem.

A tengeri termelést illetőleg évek óta küzködtem már egy oly fajtának állandósításán, mely ne csak pénzt vigyen ki zsebemből, hanem hozzon is a konyhára. Termeltem közönséges magyar tengerit, termeltem székelyt, pignolettot és még tudj' Isten hányféle, nagyhangon feldicsért fajtát s az eredmény mindig csak egy és ugyanaz volt: szépen felnőtt tengeri szár, eső nélkül. Meghozattam végül a csinkvantinót, és ime a mit rég óhajtottam, beteljesedett. Megtörtént ama rám nézve valósággal eseményszámba menő tény, hogy tengeri görém, melyet a busás termés reményében még évekkkel ezelőtt készítetttem, de a mely éveken keresztül csak lomtárral szolgált, most telve van kukoriczával. Igen — kukoriczával, az Olaszországból átplántált csinkvantinóval.

Ez a csinkvantinó tengeri aranysárga, apró keményszemű kukorica, rövid esővel, vékony, dus levélzetű s jó takarmányértékű szárral. Előveteményét őszi rozs képezte, melynek letakarulása után a tarlót sekélyen feltöretvén, még őszszel egy mély szántást adattam, majd istállótrágyát hordattam ki s azt elteregette, talajomat tavaszig érintetlenül hagytam. Tavaszszal a trágyát alászántatván, a vetés előtt táblámat két egyenlő részre osztottam s egyik részére még kat. holdanként számítva 120 kgr. szuperfoszfátot hintettem el s azt aláfogolva, majd a földet meghengerezve, a vetést foganatosítottam.

A vetés sorbavetőgéppel 50 cm. sortávolságra történt 30 kgr. holdankénti mag felhasználásával május hó első napjaiban.

Vetés után a talajt újból lehengeresztettem s a tengeri kikelésé után azt fogas boronával megjártam. Tenyészideje alatt kapálva kétszer lett; egyéb ápolást nem kapott.

Szeptember hó vége felé a eső már az érés jeleit mutatta azon a részen, mely szuperfoszfát műtrágyát is kapott. Félvén attól, hogy táblám másik része újból csak éretlen esőveket nevel, ezeket lebugáztattam. El munkálatom nem járt eredmény nélkül, a mennyiben október hó 8-ika körül mindkét tábla töréséhez hozzáfoghattam. A termés eredménye teljesen kielégített. Táblám trágyázatlan részéről holdanként 18.30 hektoliter szemes tengerit, a műtrágyázott részen pedig 24.25 hektolitert nyertem. A szuperfoszfát hatása tehát bámulatos.

Megjegyzem még, hogy az elmúlt években a pignoletto, illetve a székely tengeri vetése április hó 20—25-ike között történt s hogy az időjárás tekintetében semmi különösebb jelenséget nem tapasztaltam ez idén a mult évihez képest.

Termésemnek ezen kitünő eredménye s különösen ama körülmény, hogy évek óta sikertelen fáradozásomat végre eredmény koronázta, bátorított fel arra, hogy kísérletemet okulás czéljából t. gazdátársaimmal közöljem.

A malaczkok gyakoribb betegségeiről.

Korábban oly nagy hasznot hajtott sertésenyésztésünk az utóbbi években felette nagyon hanyatlott, aminek oka az ujabban nagy erővel fellépett betegségekből keresendő, mely betegségek kivált a malaczkok közt pusztítanak, s azoknak igen nagy százalékát rendszeren elseprik.

Sajnos, nem minden sertés-betegség ellen rendelkezünk biztosan ható gyógyszerekkel, de mégis nagyon sokat tehetünk s ismervén a bajok természetét, kellő körültekintés mellett, s olykor gyógyszerek alkalmazása által is, igen tetemesen leszállíthatjuk a sertések halálozási számát.

A legujabban fellépett s legveszedelmesebb betegség a

Sertésvész. Ez a valódi csapásszámba menő betegség valószínűleg Amerikából származott át, hol már a korábbi években a sertésállomány nagy részét semmivé tette, majd Európába is átlépven, Dániában, Angliában tett óriási pusztításokat, míg néhány éve hazánkban is nagy erővel felütötte fejét s itt máig is nagy mértékben tizedeli sertéseinket.

Különben az a betegség, amit „sertésvész” név alatt szoktak emlegetni, voltaképp rendszeren kétféle betegség, mely ugyanazon állatban legtöbbször egyszerre szokott fellépni. Az egyik a tulajdonképeni *sertésvész*, a másik pedig a *sertéskolera*.

S e betegségek nem is mondhatók malaczbetegségnek, mert az idősebb állatok közt is pusztítanak.

Midőn a beteg sertésnél a köhögés, nehéz légzés

tűnik fel, abból a tulajdonképeni sertésvészre következtethetünk, melyben az állat nagyon hamar elszokott hullani.

Ha pedig hányás, hasmenés, vagy szorulás jelentkezik inkább, ez a kolerára mutat, a mely hosszabb lefolyású mint az előbbi baj, de mégis kevesebb jószág hull el benne.

Különben a két bajt nehéz volna egymástól elválasztani, azért együttesen szólunk róluk.

A betegség tünetei ezek: étvágytalanság, bágyadtság, köhögés, gyors, nehéz lélegzés, hányás, hasmenés vagy szorulás, lesóványodás; később a beteg járása imbolygó bizonytalan lesz, hátulsó részük megbénul, néha pedig a bőrön vörös foltok s kiütések jelentkeznek.

Bakteriumok okozzák a betegséget, a mely ellen hatásos gyógyszerünk sincs.

Hanem nagyon biztató a vérsavó-oltás, a melylyel már nagyban folynak a kísérletek. A földművelési miniszterium vérsavó-előállító telepet is rendezett már be, honnan a gazdák ingyen kaphatják az oltáshoz szükséges savót.

Meglehetősen eredményeket értek eddig el ez oltási módszerrel, melynek azonban főhátránya az, hogy hatása csak rövid időre terjed, tehát szükség esetén rövidebb időközökben ismételni kell. Ugyanezért az előre való, biztosító beoltás is kerülendő; legjobb azt csak akkor alkalmazni, a mint a betegség első jelei mutatkoznak a nyájban, vagy a szomszédságban.

A sertésorbáncz. Ez a betegség, mely szintén bakteriumoktól származik, az elválasztott malaczkokat egy éves korukig támadja meg, míg az idősebb sertések már mentesek tőle. Az orbáncz leginkább forró nyáron lép fel s a hova egyszer bekapott, azt a helyet évente rendszeren meglátogatja. A megtámadott nyájnak rendszeren felét, sőt kétharmadát is elseprik.

Tünetei ezen betegségnél: az étvágytalanság, bágyadtság, dugulás, ritkábban hányás, a test forrósága s gyakran a hason mutatkozó szederjes foltok, apróbb hólyagok és kiütések. A baj igen gyors lefolyású s a betegek nagy része 2—3 nap alatt rendszeren elpusztul.

E betegséget a gazdák gyakran összezavarják a sertésvészszel, azonban a leirt tünetekből meg lehet azokat egymástól különböztetni.

Gyógyszer az orbáncz ellen sincs, hanem a *beoltással* igen is sikeresen lehet ellene védekezni.

Ahol tehát az orbáncztól tartani lehet, mihelyt a malaczkokat elválasztottuk, oltassuk be azokat azonnal állatorvossal, mert az ilyen beoltás egészen *biztos sikerű* s az így kezelt nyájból alig fog egy-két darab elhullani, míg amugy 50—70% lehet a veszteség. A mi pedig nagy különbség.

A beoltást legjobb az elválasztástól a malacz 3—4 hónapos koráig eszközölni, habár szükség esetén, később is jó sikerrel alkalmazható az.

(Folyt. köv.)

A kutrál.

* MULATTATÓ. *

Az eladott orr.

Néhány évvel ezelőtt a véletlen két utazó ügynökkel hozott össze egy nagyobb vidéki város vendégfogadjában, hol kipihenvén a nap fáradalmait, a többi vendégekkel vígan poharaztunk. A társalgás egyre élénkebb lön s bor kezdé gyakorolni hatását.

Ekkor két vendég között a következő párbeszéd fejlődött:

— Ön is utazó-ügynök, uram?

— Szolgálatára.

— És mire utazik?

— Orrokra.

— Értem; áleza-orrokra a farsang számára.

— Nem uram, hanem hus és vérből való orrokra, magyarán mondva: ember-orrokra.

A legközelebb ülők, kik a társalgást hallották harsány kacajra fakadtak. Azonban az orr-ügynök komoly arccal fordult szomszédja felé, kinek véletlenül roppant nagy orra volt.

— Ha akarja, mindjárt megköthetjük az üzletet. Ámbár az ön orra nem elsőrendű és olyan fajta-hoz tartozik, melyet ritkán keresnek, mégis megveszem.

— Az orromat?

— Az ön orrát.

— Mikorra?

— Halála utánra.

— Ez már megjárja. És a fizetés?

— Azonnal.

— Nagyon helyesen. Monnyit ad érte?

— Mindjárt megnézem az árjegyzéket.

Ezzel az ügynök mértéket vett elő és megmérte szomszédja orrát. Aztán lapozgatott egy kissé jegyzőkönyvében és mondá:

— Száz forintot adok érte.

— Annyiért eladom — felelte a másik.

— Azonban feltételt kell az alkuhoz csatolnom, jegyzé meg az orr-ügynök. Ha közülünk valamelyik megszegné az alkut, illetőleg a szerződést, a vételárnak megfelelő bort tartozik fizetni, pl. 25 palaczk pezsgőt.

— Elfogadom. Nem látom át, miért szegném meg a szerződést, csak éltem fogytáig hagyjon meg orrom háborítatlan birtokában.

— Azt teheti orrával, amit akar.

— Ugy elfogadom ezt a feltételt.

— Én pedig holnap reggel kifizetem a száz forintot.

Néhány percz múlva az orr-ügynök valamit sugott a pinczérnek. Ez nemsokára izzó csipővással

tért vissza. Az ügynök átvette és lassan közeledett vele szomszédjához.

— Lassan, lassan! Mit akar? kérdé ez, miközben ijedten ugrott fel helyéről.

— Minden orra, melyet megveszek, ezégem bélyegét szoktam sütni, hogy az átadásnál megismerhessék.

— Az izzó csipővasat akarja rányomni? De már ez ellen kifogást teszek: ez szerződésünk ellenére van.

— Sőt ellenkezőleg; ez urak tanuim, hogy ön megszegte a szerződést és így köteles a kikötött bírságot megfizetni.

Az egész társaság kacajra fakadt.

A szegény embernek, ki eladta orrát, nem maradt más hátra — nem engedvén orrát megbélyegezni — mint hogy a 25 palaczk pezsgőt megfizesse s végül még örült, hogy szagláló szerve érintetlenül maradt.

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

Irta: **Buday Barna.**

(Folytatás.)

Nem folytathatta merengését, az apa lépett a szobába. Ilonka a szerető szívek esodálatos ösztönével nyakába borult az önmagából kikelt férfinak s szoroson magához ölelte annak arcát,

„Oh apám, ugy sajnálom . . . Gyógyítsd meg őt!“ Mily jó ösztön volt ez: e pillanatban paizs gyanánt vetni oda egy ártatlan gyermek szívének mindenható szeretetét!

Seidel göresösen szoritotta át a leány karját, hogy az felszisszent, de azután magához szoritotta.

„Én kis védangyalom, ne sirj. Meggyógyítom őt“ Azután leányát kéznél fogva, a sebesülthöz közeledett.

„Nézd, mily esendes és szomorú“, mondá a leány, érezvén ismét a kéz remegő szoritását.

„Oly esendes és szomorú — ismételte az apa gépszerűen — és esendes fog maradni a feltámadásig“.

„Apám mit mondasz?“ riadt fel a leány.

„Csitt! Hagyjatok most magamra. Eredj édesem, erős leszek. Megpróbálom visszahozni az elszálló lelket, de hagyjatok magamra.“

Szó nélkül engedelmeskedtek parancsának.

Amint egyedül maradt, gyorsan a sebesülthöz hajolt s izgatottan oldotta le annak rosszul összetakolt kötelékét.

A seb után itélve, a golyó a sziv közelében furta át a testet. A nemes szerv maga nem sérült meg; remény van tehát. Egy igen kis szikrája a reménynek, de ez elég annak, aki küzdelmet vállalt el a halállal.

„Visszahozlak, nem engedlek meghalni.“ Lihegte a férfi.

Felóra telhetett el, míg a sebesülttel foglalatoskodott. Az ifju még mindég nem adta jelét az életnek. Szemei behunyva, arca szintelen. Csak az egyik keze van göresösen összeszorítva, mintha abban tartaná titkát szomorú végzetének.

Seidel a kézhez nyúlt, az ujjak még nem merevek. Ki lehetett fejteni azok közül, amit az ifju oly félve őrizett meg. Egy papiros-lap volt az.

Hátha ebből a kétségbeesett ember támpontot nyer a reményhez. Lámpához tartá a papiros-lapot s futva olvasta végig e sorokat, valószínűleg utolsó mondatát egy levélnek.

„. . . Így kellett lenni Sándor, a sors akarta így amely hozzánk oly kegyetlen volt.

Mária“.

„És ez a papiros darab ítélte el őt halálra, — mormogá szinte feldühödten, — egy gyermekjáték öli meg őt, hogy én ne tudjam megmenteni. Oh-oh szerencsétlen gyermek, ha tudnád, mily átok marad vissza egy ilyen halál után . . .“

Nem volt, aki feleljen, senki sem zavarta meg a siri, nyomasztó nyugalmat, s legkevésbé az a szegény, gyermekifju tudta védeni magát és azok a vékony összeszorított ajkak sohasem is fognak talán már egy mentő szót is mondani.

Kint azonban zivatar volt készülöben. Nagyokat

villámlott, melyeket gyorsan követett a dörgés: előjele az égi háborúnak. Egy ilyen villámlás kékes fénye mellett az a sápadt arc még kísértetiesebbnek látszott.

És egyszerre csak a halotthalvány arc pirulni kezdett. Lassanként piros tüzrózsákat lopott oda a felserkendő vér, végre a láz heve gyújtá ki azt.

E látványra a másik férfi rémülten kiáltott fel. Ah, ez a lázasan kigyuladt arc volt az, mely őt a halál igazi rémórájára emlékeztette.

„Meghalt! Megöltem!“

A szoba ajtaja megnyílt s remegve állottak meg a bejáratnál a család tagjai. Ugyan-e pillanatban a halottnak vélt ifju alig észrevehetően megmozdította egyik karját és lassu sóhaj kélt ajkain.

Honka atyjához rohant.

„Nézd, ő él!“ kiáltá a sebesülthez mutatva, ki már ekkor karját keblére emelte, szemeit is felnyitotta.

„Ő él!“ Rebegé az apa.

„Imádkozzunk atyám“ — szól a leány és térdreborulásra kényszerítette az aggastyánt, azután kezeit kezeibe kulesolva, a gyermeki áhitat hangján kezdé el.

„Miatyánk, aki a mennyekben vagy . . .“ Az öreg suttogva ismételte . . . „aki a mennyekben vagy . . .“

A feleszmélt ifju pedig fejét felemelve, bámuló, fátyolozott szemein keresztül szivta lelkébe ezt az álomszerű jelenetet.

(Foly. köv.)

A féltékeny.

Édes szerelem . . .

Édes szerelem!
 Megszálltad keblemet.
 Fejem felől el,
 Ti gyászos fellegek!
 Jöjj, napsugár, jöjj!
 Fakaszsz virágokat,
 Fény-, illatárban
 Álmodjam álmokat . . .

Ne hagyd el őt, már!
 Terjeszd rám szárnyaid:
 Ne lássam bűnök
 Bánatnak árnyait!
 Takard rózsákkal
 Kétkedő szemem:
 Maradjon szárnyad
 Pajzsom, fedélzetem . . .

Jöjj aranyálmom —
 Te édes kábulat,
 Öledben szívem
 Izzó nappá gyulaszd:
 Ringasson boldog
 Mennyekbe kebeled:
 A végtelen míg
 Megkéri lelkemet . . .

Petrus Jenő.

Képeinkhez.

A kútnál. Zuzmarától fehérek a kert fáit, itt a hideg, zimankós tél, térdig ér a hó, a kut is majdhogy nem befagyott. Ezt állapítja meg Zsuzsa leányzó, kit rossz sorsa ebben a zord időben is arra kárhoztatott, hogy le kell menni a kantával a kertbe vizért. Megáll a kut szélén, beletekint a mélyen elfekvő vízbe s eltűnődik Zsuzsa azon, hogy vajjon miként lehet az, hogy míg idefön az embernek ajkára fagy a lehelet, addig lent a kut fenekén még be sem bőrdzlik a víz . . . Hja, Zsuzsa nem tanult fizikát, vegytant, bizony ő az ő egyszerű eszével nem éri fel ezt.

A féltékeny. A gavallér kurucz helyzetbe került. Az ő szerelmes párjával összekülönböztvén, kapja magát, a kísérő barátnőnek rakja a szépet, a kit epekedő vallomásaival rémitő zavarba hoz, mert nagy dolog az, hogy ezek a mézes-mázás szavakat más is hallja, nem csak ő. A duzzogó szerelmes megvető pillantásokkal kíséri a gavallért, a ki ügyet sem vet erre a haragra; hiába, hamis a legény zuzája, tudja ugyanis, hogy kibékülés lesz ennek a mostani mókának és féltékenykedésnek a vége. A bájos képecske Margittay Tihamér jeles festőművészi festménye után készült.

Számrejtvény.

- 7, 8, 17, 27, 10. Hatalmas nép.
 14, 3, 23, 6. Magyarországi város.
 26, 24, 15, 2. Női név.
 9, 28, 11, 16, 21. Határfolyó.
 20, 5, 28, 2. Mindenki előtt a legszentebb.
 12, 21, 6, 21, 19. Toroknak egy másik neve.
 13, 14, 1. Tagadó szócska.
 22. Betű az abc-ből.
 1—28. Egy nagy hazánkfia mondása.
 A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
 Megfejtési határidő január 22.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kovács Ferencz urnak. Bizony a dolog már úgy áll, hogy ha idejében fel nem mondott, mindkét társulatnál köteles lesz a díjat megfizetni, mert ezt magán pör útján is be fogják hajtani. Így van az, mikor mindenféle szélhámós ügynök hitegetéseinek felülnek és nem olyan intézetnél biztosítanak, amelyet mi is már annyiszor ajánlottunk. Hogy a további kellemetlenségektől megmenekedjék, az egyik társaság ügynökségénél mondja fel azonnal a biztosítást és a két tanu által írt levelet ajánlva küldje oda el. — **Bilosovics István** urnak. Legjobb, ha budapesti pártfogójához fordul illedelmes levélben, ő bizonyára meg fogja írni magának miképen érheti el a célját és törekvéseiben elő is fogja segíteni. Mi, akik személyesen nem ismerjük az ön képességeit, a távolból véleményt sem mondhatunk. **Kósa Pál** urnak. Hát bizony ha olyan földet vett meg, amelyet az eladó eladni jogositva nem volt, akkor a sommás visszahelyezése a jogos birtokosnak törvényszerű volt és a költségek fizetése önműre hárul. Azonban ön csalásért az eladót esetleg beperelheti. Forduljon e végett egy megbízható ügyvédhez, aki a tényállás ismerete után önnek bizonyára jó tanácsot fog adni. **A. B. Cz.** urnak. A vadászati jog bérlője egész joggal követelheti, hogy a mezőőr vadászfegyverrel ne járjon. A mezőőrnek semmi szüksége a puskára, elég bizony annak egy jó revolver, vagy fűtykös is. Kérje a község előljáróságát a fegyverviselés megtiltására, ha ez nem használna, tegyen a szolgabírónál jelentést. **Palánki József** urnak. Fogadja szíves üdvözlötünket derék törekvésükért a szövetkezeti megalakítására nézve. Levelét átadom a szövetkezeti központnak, mely a hitelszövetkezet iránt fog intézkedni, de egyúttal a „Hangya” központi fogyasztási és értékesítési szövetkezettel is beszéltem, ahonnan közvetlenül fog részletes felvilágosítást kapni és a szövetkezet megalakítására központi megbízott kimenni. Vajha az önk szép és hasznos példáját sokan követnék. **Kis Fülöp** urnak. A kívánt törvényből semmit sem tud meg, hanem majd elküldetjük az alapszabályokat, amely jobb felvilágosítást fog nyújtani. **István Lőrincz** urnak. A kívánt könyvet nem ajánlhatjuk. Amak a megértéséhez nagyon sok tanulmány szükséges. Épen úgy van ez, mintha egy emberorvosi könyvet venne azért, hogy abból az emberi betegségeket gyógyítsa. Először nem szabad, másodsor nem lehet, mert aki arra nem készült, nem is érti meg. — **H. J.** urnak, *Zsablya*. A párbért meg kell fizetnie a fiataloknak. Ezen a téren nincsen exlex. — **P. T.** urnak, *M.-Vásárhely*. Köszönjük a ezimeket. B. óhajának megfelelőleg intézkedtünk a honorarium megküldése felől. — **P. A.** urnak. A kimért pénzbüntetést mindenesetre tartozik lefizetni, mert ha jószántából nem tenné, végrebajtás útján veszik be rajta s ez sokba kerül. Ha a per folyamán kiderül, hogy igaza volt, a pénzt ugyanis vissza kapja. — **K. J.** urnak, *Istvánvölgy*. Budapesti cigánybandákhoz nem vesznek fel tanulókat, hanem csak olyanokat, akik már jártasok a zenében s használhatók. Akad ilyen is elég.

Ha a fiúnak hajlama van a zenéhez, tessék valamely közeli ezred katonái zenekarába folyamodni. Katonai zenész lehet belőle. Ott ruházatot s rendes napi zsoldot kap. **L. F.** urnak, *Neszmély*. A nyugdíjak bizony nagy terheket rónak az adófizető népre, mert sokan élvezik olyanok is, akiknek nincsen reá szükségük. Meg kell azonban gondolni, hogy nyugdíjra mégis szükség van, mert a legtöbb hivatalos pályán nincsen mód arra, hogy az ember magának és családjának öregnapjaira vagyont szerezzen. Továbbá meg kell gondolni azt is, hogy a politikailag függetlenebb az olyan tisztviselő, aki tudja, ha el mozdítják is, megmarad a nyugdíja, mint olyan, a ki kénytelen hivatalban maradni, hogy megéljen. A nyugdíjakat tehát eltörölni mégsem volna okos dolog.

Müller Antal urnak. Kérjük még egyszer megírni a kérdést, szívesen felelünk meg rá. — **K. F. G.** urnak. Az utbiztosi állásra nincsen előírva semmiféle különös iskolai képzettség, a jól minősített altisztek bírnak azzal a kvalifikációval, a mi ehhez szükséges. Ha tehát mint őrmesteri rangban kiszolgált katonának folyamodványát visszautasították, ez legfeljebb annak a jele, olyan is pályázott erre az állásra, a kit az illető urak protezsáltak. Mert ehhez az álláshoz — sajnos — protekció kell és nem kvalifikáció. — **K. D.** urnak. Ha a 48-as honvéd elveszítette az igazolványát, akkor nagyon bajos lesz az ügy tisztáshozatala. Mi ez ügyben nem tehetünk semmit s ha ilyen dologban tehetünk, azt sem pénzért, hanem olvasóinknak szíveségből tesszük, mintegy viszonzásul annak, hogy lapunkat felkarolják és támogatják. A jelen esetben nem tehetnek egyebet, minthogy a községi előjáróság állít ki hivatalos nyilatkozatot arról, hogy az illető mint honvéd vett részt a szabadságharcban, azonkívül még életben levő bajtársaira kell hivatkozni. Leghelyesebb volna, ha ezenkívül az illető az Országos Honvédegyetel közbenjárását is kéri. — **Hajnal Imre** urnak, Mezőtur. Harmadosztályi kereseti adót fizetünk a jövedelmünk után. Ennek alá van vetve a kereskedő, iparos, gyáros egyaránt. A bevallott, vagy az adó-kivető bizottság által kipuhított jövedelemnek 10%-át fizetjük harmad. oszt. kereseti adó fejében. Lapunk karácsonyi számában bővebben írtunk a kereseti adókról, szíveskedjék elolvasni, tán elkerülte a figyelmét. — **Sorsjegyekről.** **H. J.** Lajos-Telep, **B. M.** Szkulya, **H. L.** Dömsöd, **H. J.** Orosztorony, **6083.** előfizető, **Cs. F.** Aranyos, **B. J.** Szabar, **N. S.** Mályi, **Cs. Sissó.** **B. B. A.**-Maróthi, id. **P. L.** Tarpa, **K. J.** Kis-Ujfalu, **J. J.** Kecske, **D. I.** Korogy, **D. L.** Bács-Kula, **S. A.** **G. S.** Köregy. Sorsjegyeiket nem huzzák ki. — Ifj. **F. J.** urnak, Füle. Az ujságírók sorsjegyeinek huzása január 4-én volt meg. Tessék tudatni sorsjegyeinek számát s megmondjuk, nyert-e. — **J. I.** urnak, Fóth. A kívánt sorsjegytudósítást postai uton megküldöttük.

Ifj. **K. László** urnak, Sály. Nagyon bajos kérdésre a választ megadni, mert nincs arra eset, hogy közvetlenül az alkalmazott segéd után — mint levelében kifejezi — kell a mesternek adót fizetni. Ugy áll azonban a dolog, hogy az önálló iparos, ha segédmunkást nem tart, csak elsőosztályu kereseti adót fizet, ha apparátussal személyzettel üzi iparát, akkor már a harmadosztályu kereseti adót is fizetni köteles, ezt pedig akként vetik ki, hogy kinek mennyi a jövedelme az általa üzött iparág után. Ha valaki teszem azt öt segéddel dolgoztat, bizonyosan több harmadosztályu kereseti adót ró reá az adó-kivető bizottság, mint arra az iparosra, aki csak egy segéddel dolgoztat. Ámbár tehát nem segéd után fizeti a műhelyes mester a kereseti adót, de ennek megállapításánál mégis csak számításba vétetik az, hogy hány munkáskezet foglalkoztat, minél többet t. i., annál több a jövedelme és így annál több kereseti adót fizet. — **Katona Sándor** urnak. Nagy fát mozgat; már hoztuk egy-két aradi vértanu arcképét, de rajta leszünk, hogy esetleg az őszszel, októberben az évforduló idejére megszerezzük az arcképeket. — **Mező Károly** urnak, Buzinka. Orvosi könyvet rendelhet bármely nagyobb könyvkereskedésben; leghelyesebb, ha antikváriusnál szerzi be, hol jutányosabban jut hozzá. Ilyenek Budapesten: Müller A. (Üllői-ut 12), Ruzieska Armin (Museum-körut.)

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 14-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *iszavideki* 10.05 frttól 10.80 frtig, *pestvideki* 10.15 frttól 10.75 frtig *fehértmegyei* 10.05 frttól 10.80 frtig, *bácskai* 10.30 frttól 10.60 frtig *bánsági* 9.85 frttól 10.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.20 frttól 8.35 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 6.10 forinttól 6.40 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.70 frttól 7.50 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 7.70 frttól 8.50 frtig.

Zab 39—41 kg 5.55 frttól 6.05 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.55 frttól 5.60 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.90	16.30	15.70	15.00	14.30	13.50	12.80	11.00	6.00

Buzakorpa, finom 4.00-4.10, durva 3.90—4.00 frt zsákkal együtt
Marhavásár fizetnek párosként: *elsőrendű jármos ökörér* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élőszulyban 32—35 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 29—32 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajt 28—30 forintig, tarka 23—24 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 32—46 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulért fizetnek 45—62 krt.

Baromfivásár. *Lud,* sovány, páronkint 1.80—3.50 frtig, *kaesa* 2.40—3.00 frtig, *tyúk* 1.00—1.20 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 100 krtig, *kappan* 1.40—2.20 frtig, *pulyka* 3.00—3.50 frtig.

Egyéb magvak: *mák* 38—40 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.20—6.40 frt, *apró* 6—7.00 frt, *tarka* 5—5.30 frt, *lencse* 7—9 frt. *borsó* héjas 8.00—12.00 forint, *köles* 4.25—4.50 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repeze* 12.75—13.00 frt. *Lóhere* 45—50 frt mm.-ként

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.10—3.20 frt, *muhar* 2.50—3.50 forint, *szupszalma* 1.40—1.60 frt, *alomszalma* 1.20—1.30 frt.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 18.00—19.00 frt, *feljavított juh* 14—17 frt, *kiverő juh* 7.00—11.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 db. 3.80—3.90 frt. *Szalonna* 58—62 krajczár. *Vaj* Ia. 110—120 kr., *Ia.* 70—110 kr. *Olvasztott vaj* 60—65 kr. *Méz* sárga csurgatott 40—70 kr. *Burqonya* sárga 190—2.25, *rózsa* 1.30—1.80, *közönséges* 1.10—1.50 kr., *paprika* 30—60 frtig, *hüvelyes paprika* 20—30 frtig métermázsánként.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4° és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 59—59½ frt., *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilógig 60—60½ frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgként 84—92 frtig, *tehénbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr* gyapjas, páronként 32—34 frt.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gőzcséplők

Pontos czim:

**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskaavágók

Morzsolók

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Telegdi Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Telegdi Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapest**en, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nökségek**.

BRÁUSWEDER JÁNOS

Hajlított
1847.

MAGYARON ELSŐ LEGNAGYOBBI ES LEGIDŐSBŐ MIREVU ÓRAZLETE.

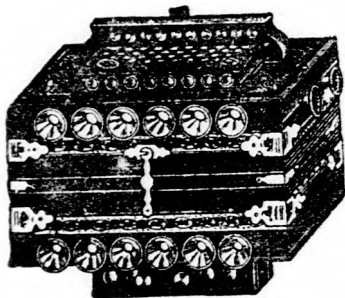
ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

BUDAPEST, II., Lánchíd utca 5.

Saját gyártmányú fuvó, vonó és ütőhangszereiről, zimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítanak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

FEHÉR MIKLÓS

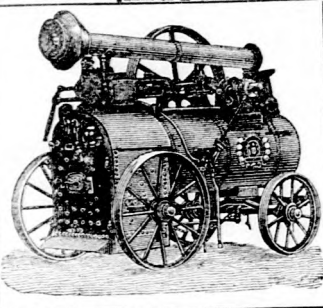
gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23/a szám.

Ajánlja a m. kir. államasutak gépgyarában készült **gőzcseplő garniturákat** „Compound“ lokomobilokat stb. raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, **rövidmivelési eszközt, jól kijavított lokomobilokat** és **cséplőgépeket** különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Csereüzletek lokomobilok és cséplőgépekre köttetnek.

Benzin- és petroleum-lokomobilok cséplési cselokra. Massey-Harris elsőrangú **aratógép** gyáranak képviselője. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A magy. királyi

államvasutak gépgyárának

vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32.

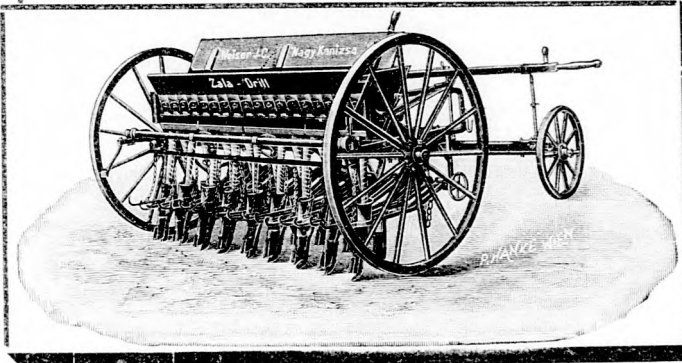
Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzeséplógarnituráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound” **lokomobiljait**, teljesen vasból készült **szalmakazalozó-gépeit**, **gőzkukoriczamorzsolót**, Stibor-féle **kőfürészeit**, **kaszáló- és aratógépeit**; továbbá Sack-féle **ekéit**, **vetőgépeit**, **boronáit** és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen, első díj: *állami arany érem*. Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: *arany érem*. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: *első arany díj*. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: *arany érem*.

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvetőgépeit, egytetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr.” rendszerű kézi kapáló és töltőgető ára **10** frt.

✻ **Árjegyzék ingyen és bérmentve.** ✻

A
„FÜGGETLEN UJSÁG”

kiadóhivatalában

megrendelhető a

Magy. Földmívelők Naptára.

Ára postai küldéssel együtt

35 krajczár.

Karikás János amerikai kalandjai

képekkel díszített könyvének maradványaiból

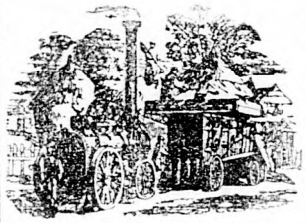
KARIKÁS BÁCSI

• **végeladást rendez,**

minek következtében a könyvet a „Független Ujság”
elfizetői

50 kr. boltiár helyett, 25 krajczárért

rendelhetik meg a „Független Ujság” kiadóhivatalánál.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérügynöke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmörliő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Veszünk

Luczerna

Lóhere

stb. magvakat a legmagasabb napi áron.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegecekben és őrölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
 kénsavas-káli,
 kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.